

APSTIPRINĀTS

Ar Ludzas novada domes
2018.gada 26.aprīļa sēdes lēmumu
protokols Nr.7, 41.§

**LUDZAS NOVADA
JAUNATNES POLITIKAS ATTĪSTĪBAS
PROGRAMMA
2018. – 2024. GADAM**

Ludza
2018

SATURS

TERMINU SKAIDROJUMS	3
Ievads.....	6
1. Esošās situācijas raksturojums.....	7
1.1. Novada demogrāfiskās situācijas raksturojums.....	8
1.2. Pirmsskolas izglītības iestādes.....	10
1.3. Vispārējās izglītības mācību iestādes.....	11
1.4. Profesionālās un interešu izglītības iestādes.....	12
1.5. Profesionālās izglītības iestāde.....	13
1.6. Darbs ar jaunatni un jauniešu nevalstiskās organizācijas.....	14
2. SVID analīze.....	15
3. Programmas vīzija, prioritātes, mērķi un principi.....	19
4. Rīcības plāns.....	21
5. Programmas ieviešana un uzraudzība.....	24

TERMINU SKAIDROJUMS

Darbs ar jaunatni – uz jaunatni vērstu rīcību kopums, ietverot aktivitātes, kas nodrošina iespējas jauniešu attīstībai un integrācijai sabiedrībā un kuru veic jaunatnes politikas īstenošanā iesaistītās personas un jaunatnes darbinieki.

Interesu grupa – uz brīvprātības pamatiem izveidota, likumā noteiktajā kārtībā neregistrēta jauniešu grupa ar kopīgām interesēm un mērķiem.

Izglītības, kultūras un sporta pārvalde – pašvaldību iestāde, kas pilda izglītības pārvaldes funkcijas (skat. „Izglītības likums”); pašvaldības noteikta atbildīgā institūcija darbam ar jaunatni.

Jaunatne – Saskaņā ar Jaunatnes likumu jauniešs Latvijā ir persona vecumā no 13 līdz 25 gadiem.

Jaunatnes politika – visās valsts politikas jomās īstenojamu mērķtiecīgu darbību kopums, kas veicina jauniešu pilnvērtīgu un vispusīgu attīstību, iekļaušanu sabiedrībā un dzīves kvalitātes uzlabošanu. Valsts jaunatnes politiku īsteno valsts pārvaldes iestādes un pašvaldību iestādes atbilstoši savai kompetencei, kā arī jaunatnes organizācijas un citas fiziskas un juridiskas personas saskaņā ar funkciju deleģēšanas līgumu („Jaunatnes likums”).

Jaunatnes lietu koordinators – IZM noteikta atbildīgā persona, kura koordinē jaunatnes politikas ieviešanu valstī, sadarbojas ar jaunatnes lietu speciālistiem pašvaldībās.

Jaunatnes lietu speciālists – pašvaldības noteikta atbildīgā persona darbam ar jaunatni, kas koordinē jaunatnes darbu novada teritorijā.

Jaunatnes darbinieks – pašvaldības noteikta persona, kas veic darbu ar jaunatni konkrētajā iestādē (skolā, tautas namā) un/vai teritorijā (pilsētā, pagastā).

Jauniešu iniciatīvu centrs, brīvā laika pavadīšanas centrs – pašvaldības iestāde vai pašvaldības iestādes struktūrvienība. Tas ir viens no pašvaldības darba ar jaunatni īstenošanas instrumentiem un institucionālās sistēmas darbam ar jaunatni sastāvdaļām.

Jauniešu dome – skolu jaunatnes pašpārvalžu pārstāvji, kuri apvienojas savu interešu aizstāvēšanai un sadarbības veicināšanai ar pašvaldību. Saskaņā ar Jaunatnes likumu: ja pašvaldība izveido jauniešu domi, tās sastāvā iekļauj izglītojamo pašpārvalžu, jauniešu iniciatīvu grupu un jaunatnes organizāciju pārstāvjus. Pašvaldības jauniešu domes pamatuzdevumi ir šādi:

- piedalīties jauniešu interešu un vajadzību izpētē un analīzē,
- izstrādāt priekšlikumus pašvaldības jauniešu dzīves kvalitātes uzlabošanai;
- veicināt pašvaldības jauniešu sadarbību un pieredzes apmaiņu;
- veicināt jauniešu sadarbību ar pašvaldību, citām jauniešu domēm, institūcijām un organizācijām;
- veicināt jauniešu iniciatīvas;
- līdzdarboties pašvaldības organizētajos pasākumos;

- izplatīt informāciju par jauniešiem piedāvātajām iespējām;
- iesaistīties pašvaldības darbā ar jaunatni un tā ietvaros organizētajos pasākumos, projektos un programmās.

Jauniešu nevalstiskā organizācija (NVO) – Biedrību vai nodibinājumu reģistrā reģistrēta biedrība, kas atbilst šādiem kritērijiem:

- viens no biedrības statūtos noteiktajiem darbības mērķiem ir darbs ar jaunatni, veicinot jauniešu iniciatīvu un līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē;
- biedrībā vismaz divas trešdaļas biedru ir bērni un jaunieši vai arī to veido vairākas biedrības, kurās kopā vismaz divas trešdaļas biedru ir bērni un jaunieši;
- biedrības pārvaldes institūcijās ir nodrošināta jauniešu līdzdalība, un šīs līdzdalības kārtība noteikta attiecīgās biedrības statūtos.

Jauniešu brīvprātīgais darbs – bezatlīdzības darbs (arī pakalpojumu sniegšana), ko veic jaunieši, nestājoties darba tiesiskajās attiecībās Darba likuma izpratnē, bet noslēdzot brīvprātīgā darba līgumu.

Ludzas novada Bērnu un jauniešu centrs – interešu izglītības iestāde, kura īsteno interešu izglītības programmas. Darbs ar jaunatni ir BJC papildus funkcija un tās veikšana notiek jaunatnes lietu speciālista vadībā.

Neformālā izglītība - jebkura ārpus formālās izglītības organizēta jauniešu izglītojoša darbība. Tā papildina formālo un interešu izglītību, nodrošinot to iemaņu un prasmju apguvi, kas nepieciešamas sociāli un ekonomiski aktīvam pilsonim, kurš spēs integrēties sabiedrībā un darba tirgū.

NEET jaunieši – jaunieši vecumā no 15 līdz 29 gadiem (ieskaitot), kuri nemācās, nestrādā, neapgūst arodu un nav reģistrēti Nodarbinātības valsts aģentūrā (NVA) kā bezdarbnieki.

Nometne – mērķtiecīgs pasākumu kopums noteiktam laikposmam, ne īsākam par 3 dienām, lietderīgai brīvā laika pavadīšanai. Tā tiek organizēta saskaņā ar nometnes programmu un tās aktivitātes ir paredzētas konkrētam vecumposmam.

Pašvaldība:

Likums „Par pašvaldībām”: Vietējā pašvaldība ir vietējā pārvalde, kas ar pilsoņu vēlētas pārstāvniecības - domes - un tās izveidoto institūciju un iestāžu starpniecību nodrošina likumos noteikto funkciju, kā arī šajā likumā paredzētajā kārtībā Ministru kabineta doto uzdevumu un pašvaldības brīvprātīgo iniciatīvu izpildi, ievērojot valsts un attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju intereses

Jaunatnes likums: Pašvaldība, pildot savas funkcijas, veic darbu ar jaunatni, ievērojot jaunatnes politikas pamatprincipus un valsts jaunatnes politikas attīstības plānošanas dokumentus. Pašvaldība plāno darbu ar jaunatni, izstrādājot pašvaldības jaunatnes politikas

attīstības plānošanas dokumentus. Pašvaldība nodrošina institucionālu sistēmu darbam ar jaunatni.

Pašvaldība, izveidojot institucionālu sistēmu darbam ar jaunatni, ir tiesīga:

- noteikt par darbu ar jaunatni atbildīgo pašvaldības institūciju;
- pieņemt darbā jaunatnes lietu speciālistu - personu, kas plāno, veic un koordinē darbu ar jaunatni;
- izveidot jauniešu centru, kura mērķis ir veicināt pašvaldības jauniešu iniciatīvas, līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē;
- izveidot jauniešu domi, kas sekmē pašvaldības jauniešu sadarbību, pieredzes apmaiņu un iniciatīvas darbā ar jaunatni;
- paredzēt citu kārtību, kādā veicams darbs ar jaunatni.

Pašvaldība nodrošina jaunatnes organizācijām un jauniešu iniciatīvu grupām (neformālas un neregistrētas iniciatīvu grupas, interešu apvienības) iespēju iesaistīties jaunatnes politiku ietekmējošu pašvaldības lēmumu apspriešanā pirms to pieņemšanas.

IEVADS

Cilvēka attīstība ietver sevī bioloģisko, sociālo un personības attīstību. Līdz vidēji 11 gadiem bērns mācās un pieņem daudzas sabiedrībā esošās tradīcijas un vērtības. Nākamais jaunā cilvēka attīstības posms ietver sevī daudzas pārmaiņas, neizslēdzot protestu pret visām esošajām vērtībām un tradīcijām. Jauniešiem arvien vairāk var novērot spējas pašaktualizēties, mainīties, pieņemt lēmumus pašiem. Ja vide nepiedāvā iespējas savas radošās potences attīstīt un realizēt, var novērot nemieru, trauksmainību, pat “*ačgārno identifikāciju*” (pēc psihologa E. Eriksona), kad jauniešis sāk spēlēt pretējo lomu tai, ko no viņa gaida citi.

2011. gadā Ludzas novadā tika uzsākta jaunatnes politikas īstenošana. Laikam ejot, mainās gan jaunieši, gan ekonomiskā un sociālā situācija Ludzas novadā. Jaunieši ir jauninājumu, novitāšu un inovāciju nesēji un attīstības virzītāji visās dzīves un sabiedrības jomās. Jauniešu potenciālu ir iespējams virzīt par labu pašvaldības attīstībai, izmantojot prasmīgu un sistemātisku jaunatnes politikas īstenošanu un jaunatnes darbu.

Jaunatnes politiku ir būtiski īstenot visos līmeņos, bet īpaši svarīgi ir to darīt pašvaldību līmenī, jo tajā pieņemtajiem lēmumiem ir īpaši liela ietekme uz jauniešu ikdienas dzīvi. Attīstoties jauniešiem, attīstās arī pašvaldība, jo veidojoties sociāli atbildīgiem jauniešiem, tiek piesaistītas jaunas idejas un resursi tieši konkrētai vietējai pašvaldībai. Aktīvie jaunieši iesaistās pašvaldības lēmumu pieņemšanas procesā, veic brīvprātīgo darbu, tādējādi ietekmējot pašvaldības sabiedrisko dzīvi. Pašvaldības, pildot savas funkcijas, piedalās valsts jaunatnes politikas īstenošanā, pamatojoties uz Jaunatnes likuma 5. panta pirmo daļu, kas nosaka, ka pašvaldības kompetence ir plānot darbu ar jaunatni, izstrādājot pašvaldības jaunatnes politikas attīstības plānošanas dokumentus un nodrošināt institucionālo sistēmu darbam ar jaunatni.

Jaunatnes politikas attīstības plānošanas ilgtermiņa **mērķis** ir sekmēt teritorijas **ilgtspējīgu un stabilu attīstību** saskaņā ar valsts jaunatnes politikas attīstības plānošanas dokumentos noteiktajām politikām un prioritātēm.

Attīstības programma (2018. - 2024.) ir izstrādāta saskaņā ar *Ludzas novada attīstības programmu 2018.- 2024.gadam, Jaunatnes likumu, Jaunatnes politikas īstenošanas plānu 2016. - 2020. gadam, Jaunatnes politikas valsts programmu 2018. gadam un Brīvprātīgā Darba likumu*. Izmantoti apkopoti dati no Ludzas novada 2016. un 2017. gada jauniešu diskusijām.

1. ESOŠĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS

Ludzas novads ir pierobežas novads un atrodas Latgales reģiona austrumu daļā. Tā kopējā teritorija aizņem 966 km² (pagastu platība – 955 km², pilsētas – 11 km²). 2017. gada 1. janvārī novada teritorijā dzīvoja 13 733 iedzīvotāji, vidējais iedzīvotāju blīvums – 13,2 iedzīvotāji uz km².

Novada administratīvais centrs ir Ludzas pilsēta. Tā atrodas 267 km attālumā no valsts galvaspilsētas Rīgas, 122 km attālumā no Daugavpils un 30 km attālumā no Rēzeknes (skat.1.1.att.). Ludzas novads robežojas ar Ciblas novadu, Zilupes novadu, Rēzeknes novadu un Dagdas novadu. Robeža ar Krievijas federāciju (14,7 km gara robeža) ir arī valsts robeža. Ludzas novada administratīvajā teritorijā ietilpst Ludzas pilsēta un 9 pagasti – Briģu, Cirmas, Isnaudas, Istras, Nirzas, Ņukšu, Pildas, Pureņu un Rundēnu.

1.1.att. Ludzas novada ģeogrāfiskais novietojums

Ludzas novads pamatoti uzskatāms par vārtiem starp austrumiem un rietumiem. Novada teritoriju šķērso valsts galvenais autoceļš A12 Jēkabpils – Rēzekne – Ludza – Krievijas robeža (Terehova), starptautiskās automaģistrāles E22 Rīga – Maskava daļa, un dzelzceļa līnija Rīga - Maskava.

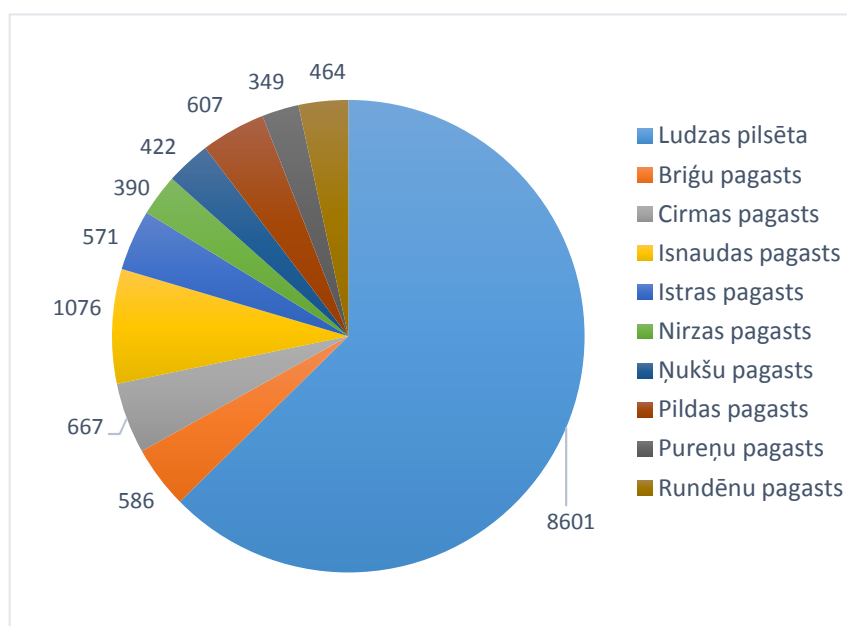
Ludzas novada pašvaldības raksturojošie parametri uz 01.01.2017.

Nr. p.k.	Teritoriālā vienība	Centrs	Platība km ²	Iedzīvotāju blīvums iedz./km ²	Apdzīvotas vietas	Attālums līdz Ludzai (km)
1.	Brīgu pagasts	Brīgi	125	4.2	38	28
2.	Cirmas pagasts	Tutāni	87	7.0	32	6
3.	Isnaudas pagasts	Martiši	116	8.6	63	3
4.	Istras pagasts	Vecslabada	164	3.2	70	43
5.	Nirzas pagasts	Nirza	92	3.8	40	20
6.	Ņukšu pagasts	Ņukši	69	5.6	41	8
7.	Pildas pagasts	Pilda	118	4.7	84	14
8.	Pureņu pagasts	Kivdolova	60	5.3	42	14
9.	Rundēnu pagasts	Rundēni	124	3.4	61	32
10.	Ludzas pilsēta	-	11	733.7	-	-

Avots: Ludzas novada pašvaldības dati

1.1. Novada demogrāfiskās situācijas raksturojums

Ludzas novada teritorijas demogrāfiskā situācija kopumā atspoguļo vispārējās izmaiņas Latvijā pēdējo gadu laikā. Pēc iedzīvotāju skaita Ludzas novads ir ceturtais lielākais novads Latgales plānošanas reģionā. Uz 2017. gada 1. janvāri novadā ir reģistrēti 13 733 iedzīvotāji, no tiem 8601 Ludzas pilsētā, kas ir 62,6% no kopējā novada iedzīvotāju skaita (skat. 1.2.att.).

1.2.att. Iedzīvotāju skaits Ludzas novada teritorijā uz 01.01.2017. (Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes dati)

Statistikas dati liecina, ka iedzīvotāju skaits Ludzas novadā samazinās straujāk nekā vidēji valstī. 2017. gada sākumā salīdzinājumā ar 2012. gadu novada iedzīvotāju skaits krities par 9,5%, Latvijā šajā laika periodā samazinājums ir 4,6%.

Tabula 1.2.

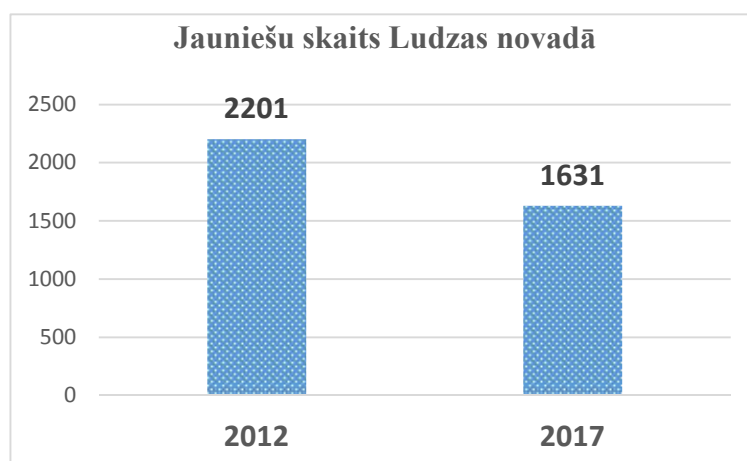
Ludzas novada iedzīvotāju skaits līdz darbības, darbības un virs darbības vecuma grupās un demogrāfiskā slodze no 2013. līdz 2017. gada sākumam

Gads	Iedzīvotāju skaits	To skaitā			Īpatsvars iedzīvotāju kopskaitā %			Demogrāfiskā slodze (uz 1000 iedz.)
		Līdz darbības vecumam	Darbības vecumā	Pēc darbības vecuma	Līdz darbības vecumam	Darbības vecumā	Virs darbības vecuma	
2013.	14900	1762	9784	3354	11.83	65.66	22.51	522.89
2014.	14486	1700	9528	3258	11.74	65.77	22.49	520.36
2015.	14264	1705	9293	3266	11.95	65.15	22.90	534.92
2016.	13959	1675	9027	3257	12.00	64.67	23.33	546.36
2017.	13733	1672	8912	3149	12.18	64.89	22.93	540.96

Avots: Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes dati, aprēķini

Analizējot iedzīvotāju vecuma struktūru, augstākais darbības vecuma īpatsvars bija 2014. gadā – 65,77% no kopējā iedzīvotāju īpatsvara. Turpmākajos gados procentuālais īpatsvars pakāpeniski samazinās. Savukārt pensijas vecuma iedzīvotāju īpatsvars ir gandrīz divas reizes lielāks par bērnu un pusaudžu īpatsvaru no iedzīvotāju kopskaita. Šī attiecība saglabājas visu pārskata periodu. Izmaiņas iedzīvotāju vecumstruktūrā ietekmēja arī demogrāfiskās slodzes rādītājus. 2013. gada sākumā Ludzas novadā uz 1 000 darbības vecuma iedzīvotājiem vidēji bija 522,89 bērni, pusaudži un pensijas vecuma iedzīvotāji, bet 2017. gadā – 540,96. Demogrāfiskā slodze palielinājās galvenokārt zemās dzimstības dēļ, kā arī to ietekmēja iedzīvotāju novecošanās.

Jauniešu (13-25 gadiem) īpatsvars 2017. gadā Ludzas novadā – **1631**. Salīdzinot ar 2012. gadu, kad jauniešu skaits bija **2201**, tas ir par **570** jauniešiem mazāk (pēc Centrālās statistikas datiem).

Ludzas novada pašvaldībai paredzētās izglītības funkcijas un kompetenci izglītības jomā īsteno Ludzas novada pašvaldības iestāde – Izglītības, kultūras un sporta pārvalde, kura darbojas saskaņā ar nolikumu.

Ludzas novadā tiek piedāvāta un nodrošināta:

- vispārējā izglītība – pirmsskolu, pamatskolu, vidusskolu vispārējās izglītības mācību iestādēs;
- interešu izglītība – BJC un vispārējās izglītības mācību iestādēs;
- profesionālās ievirzes izglītība – mākslas, mūzikas un sporta skolā;
- profesionālā izglītība – Daugavpils būvniecības tehnikuma filiālē.

1.2. Pirmsskolas izglītības iestādes

Ludzas novadā ir sešas pirmsskolas izglītības iestādes:

- Ludzas pilsētas 3. pirmsskolas izglītības iestāde „Namiņš”;
- Ludzas pilsētas 4. pirmsskolas izglītības iestāde „Pasaciņa”;
- Ludzas pilsētas pirmsskolas izglītības iestāde „Rūķītis”;
- Istras pagasta pirmsskolas izglītības iestāde;
- Pildas pagasta pirmsskolas izglītības iestāde;
- Briģu pagasta pirmsskolas izglītības iestāde.

2017./2018. mācību gadā pirmsskolas izglītības programmas apgūst 492 izglītojamie, tajā skaitā 180 piecgadīgie un sešgadīgie bērni.

Tabula 1.3.

Izglītojamo skaits Ludzas novada pirmsskolas izglītības iestādēs

Nr. p.k.	Izglītības iestādes nosaukums	Izglītojamo skaits 2015./2016. m. g.	Izglītojamo skaits 2016./2017.m. g.	Izglītojamo skaits 2017./2018.m. g.	Maksimālā ietilpība
1.	Ludzas pilsētas pirmsskolas izglītības iestāde „Rūķītis”	75	82	81	75
2.	Ludzas pilsētas 3. pirmsskolas izglītības iestāde „Namiņš”	118	116	121	136
3.	Ludzas pilsētas 4. pirmsskolas izglītības iestāde „Pasaciņa”	192	210	215	230
4.	Istras pagasta pirmsskolas izglītības iestāde	12	18	13	24
5.	Pildas pagasta pirmsskolas izglītības iestāde	29	32	25	50
6.	Briģu pagasta pirmsskolas izglītības iestāde	39	38	37	32

Avots: Ludzas novada pašvaldības dati

Analizējot 1.3. tabulu, redzams, ka Ludzas novada pirmsskolas izglītības iestāžu (PII) izglītojamo skaita dinamika ir mainīga – Ludzas pilsētas PII audzēkņu skaits pieaug, bet lauku teritoriju PII – audzēkņu skaits samazinās.

1.3. Vispārējās izglītības mācību iestādes

Ludzas novadā 2017./2018. mācību gadā darbojas 7 vispārējās izglītības mācību iestādes:

- Ludzas pilsētas ģimnāzija;
- Ludzas 2. vidusskola;
- Ludzas novada vakara vidusskola;
- Istras vidusskola;
- Nirzas pamatskola;
- Pildas pamatskola;
- Ludzas Mūzikas pamatskola (pamatizglītības 1. posma 1. – 4. kl. izglītības programma).

Vispārīzglītojošās izglītības programmas apgūst 1 294 skolēni.

Tabula 1.4.

Izglītojamo, absolventu un pedagogu skaits Ludzas novada vispārējās izglītības iestādēs

Nr. p.k.	Izglītības iestādes nosaukums	2012./2013. m.g.		2013./2014. m.g.		2014./2015. m.g.		2015./2016. m.g.		2016./2017. m.g.		2017./2018. m.g.	
		skolēnu skaits	absolventu skaits 9.kl./12.kl.	skolēnu skaits	absolventu skaits 9.kl./12.kl.	skolēnu skaits	absolventu skaits 9.kl./12.kl.	skolēnu skaits	absolventu skaits 9.kl./12.kl.	skolēnu skaits	pedagogu skaits	skolēnu skaits	pedagogu skaits
1.	Ludzas pilsētas ģimnāzija	572	50/52	571	57/37	542	66/39	536	40/39	519	57	527	53
2.	Ludzas 2. vidusskola	423	30/37	409	32/29	428	20/36	435	36/32	440	44	450	46
3.	Istras vidusskola	122	13/10	105	9/9	76	9/12	71	8/11	49	13	25	9
4.	Nirzas pamatskola	73	10	70	6	45	6	51	6	54	11	35	12
5.	Pildas pamatskola	89	12	83	7	85	11	83	11	77	11	64	11
6.	Ludzas novada vakara vidusskola	212	6/54	195	7/57	130	6/36	109	5/31	112	12	106	13
7.	Ludzas Mūzikas pamatskola (1.-4.kl.)	68	-	72	-	73	-	85	-	86	9	87	9

Avots: Ludzas novada pašvaldības dati

Analizējot izglītojamo skaita dinamiku (skatīt 1.4. tabulu) vispārējās izglītības iestādēs, var secināt, ka Ludzas novada lauku skolās skolēnu skaits pakāpeniski samazinās un palielinās

apvienoto klašu skaits, taču skolās nodrošināt kvalitatīvu izglītību, strādājot apvienotajās klasēs, ir problemātiski.

1.4. Profesionālās un interešu izglītības iestādes

- J.Soikāna Ludzas mākslas skola;
- Ludzas Mūzikas pamatskola;
- Ludzas novada Sporta skola;

Ludzas Mūzikas pamatskolas darbības mērķis ir veidot izglītības vidi, organizēt un īstenot izglītības ieguves procesu, kas nodrošinātu profesionālās ievirzes mūzikas izglītības programmās noteikto mērķu sasniegšanu pamatizglītības pakāpē. Skola nodrošina iespēju iegūt profesionālās ievirzes izglītības pamatzināšanas un prasmes mūzikā, sagatavo izglītojamās mūzikas profesionālās vidējās izglītības programmu apguvei, kā arī veicina profesionālās ievirzes izglītības kvalitātes nodrošināšanas sistēmas izveidi. Mūzikas pamatskolā var apgūt 11 izglītības programmas, kurās 2017./2018. mācību gadā mācās 193 audzēkņi.

J.Soikāna Ludzas mākslas skola īsteno profesionālās ievirzes programmas. Profesionālās ievirzes izglītības programmas mērķi ir

- nodrošināt audzēkņiem iespēju sagatavoties profesionālās vidējās izglītības ieguvei vizuāli plastiskās mākslas, lietišķās mākslas un dizaina programmās;
- nodrošināt mākslinieciskās darbības pieredzi un attīstīt jaunrades spējas, kas sekmē bērnu, pusaudžu, jauniešu veidošanos par brīvu, atbildīgu un radošu personību.

2017./2018. mācību gadā J.Soikāna Ludzas mākslas skolā ir uzsākuši mācības 244 audzēkņi.

Ludzas novada Sporta skolas darbības mērķis ir īstenot profesionālās ievirzes sporta izglītības programmas un interešu izglītības programmas sportā, veicināt bērnu un jauniešu brīvā laika lietderīgu izmantošanu.

Ludzas novada Sporta skola realizē 4 licencētas profesionālās ievirzes izglītības programmas: handbolā, futbolā, svarcelšanā un vieglatlētiskā, kā arī divas interešu izglītības programmas: cīņā un volejbolā. 2017./2018. mācību gadā Ludzas novada Sporta skolā mācās 617 audzēkņi, kuri apgūst profesionālās ievirzes izglītības programmas 42 grupās: svarcelšanas nodaļā – 4 grupas, vieglatlētikas nodaļā – 13 grupas, handbola nodaļā – 20 grupas, futbola nodaļā – 5 grupas. Interešu izglītības programmā – cīņas sportā nodarbojas 16 audzēkņi.

Interesešu izglītības programmas Ludzas novadā īsteno *Ludzas novada Bērnu un jauniešu centrs*, kurš nodrošina ārpuskolas brīvā laika lietderīgu pavadīšanu, fizisko un garīgo attīstību, individuālo talantu izkopšanu. Bērnu un jauniešu centrs (turpmāk tekstā – BJC) veic darbu trīs jomās: metodiskais darbs, pulciņu darbs un pasākumi bērniem un jauniešiem. BJC darbības mērķis ir veicināt pozitīvi virzītas, garīgi bagātas, radošas, zinātkāras personības veidošanu, kas būtu politiski aktīva, darbīga un konkurētspējīga mainīgajā pasaulē.

2017./2018. mācību gadā BJC organizē 56 interesešu izglītības pulciņus, kur izglītības programmas grupās apgūst 622 audzēkņi. Visplašākais interesešu izglītības programmu piedāvājums ir kultūrizglītībā. Ar katru gadu paplašinās tehniskās jaunrades programmu skaits.

BJC atbild ne tikai par pulciņu darbu novadā, bet arī par kultūras un izglītības pasākumiem. Ludzas novada bērnu un jauniešu centrā (BJC) aktīvi darbojas popgrupas „Cielaviņa”, „Spices”, „Dziedi labprāt”; jauniešu tautas deju kolektīvi „Žiks” un „Žeperi”; moderno deju grupas „Fouette”, „Dance Dream”, „Petitt”, „Break Dance”; sarīkojumu un sporta deju studijas „Steps” un „Frīda”, teātra studija „Pepilota”, kustību teātra grupa. Par Ludzas novada pašvaldības un BJC vizītkarti ir kļuvuši tradicionālie pasākumi: Starptautiskais bērnu un jauniešu muzikālais festivāls “Saules lietus Latgalē”, deju svētki “Sanāksim, sadancosim!”, BJC mācību gada noslēguma pasākums “Pietura”. BJC cenšas ieviest Ludzas novada kultūras dzīves aprītē jaunus pasākumus – videofilmu konkurss jauniešiem “Filmu nakts”, mūzikas pasākumu ar vietējo un viesu roka grupu piedalīšanos “Little Rock”, jauniešu forumu un diskusijas, netradicionālās vides sakopšanas talkas, labdarības akciju “Dosim cerību!”.

1.5. Profesionālās izglītības iestāde

Ludzas novada pašvaldība 2015. gadā ir noslēgusi sadarbības līgumu ar profesionālās izglītības kompetences centru Daugavpils būvniecības tehnikums. Ludzas novada vakara vidusskola ir tehnikuma mācību vieta. Tehnikums īsteno apmācību programmas:

- krāšņu podnieki;
- apdares darbu tehniķi.

Tehnikuma audzēkņiem pašvaldība nodrošina prakses vietas.

Novadā attīstāms interesešu izglītības un profesionālās ievirzes izglītības programmu piedāvājums, kas paplašinātu iespējas izvēlēties profesiju un indivīda karjeru visa mūža garumā. Neformālās izglītības projektu īstenošana sniegtu atbalstu jauniešu nodarbinātības sekmēšanā un nodrošinātu ātrāku iekļaušanos darba tirgū.

1.6. Darbs ar jaunatni un jauniešu nevalstiskās organizācijas

No 2011.gada Ludzas novadā tiek īstenota Jaunatnes politikas programma. Par tās īstenošanu ir atbildīga jaunatnes lietu speciāliste.

Novadā darbojas biedrība „Ludzas jauniešu klubs Lietussargs”, kas piedalās dažādos projektos, organizē un vada pasākumus, seminārus, organizē izzinošas aktivitātes un piedalās novada sabiedriskajā dzīvē.

Ludzas pilsētas ģimnāzijā un Ludzas 2.vidusskolā darbojas Skolēnu domes, kas organizē un īsteno ārpusskolas pasākumus. Skolēnu domes rīko dažādas aktivitātes: sporta, kultūras u.c. jomās, īsteno projektus, piedalās skolas un novada sabiedriskajā dzīvē.

Ludzas novada Bērnu un jauniešu centrā darbojas jauniešu dome, bet tā kā tās dalībnieki aktīvi iesaistās un darbojas gan sporta, gan kultūras dzīvē, jauniešu domes darbība ir fragmentāla.

Pilsētā darbojas biedrības Latvijas Sarkanā Krusta Ludzas komitejas Jaunatnes nodaļa, kas strādā ar bērniem un jauniešiem. SK Ludzas komitejas Jaunatnes nodaļā darbojas 6 aktīvās Ludzas jaunietes. Jaunietes iesaistās labdarības akcijās, dažādos pasākumos, apciemo un iepriecina ar dāvanām un koncertiem vientuļos pensionārus veco ļaužu pansionātā, kā arī bērnus no Ezersalas internātpamatskolas.

Tomēr vēl ir daudz ko darīt jaunatnes dzīves kvalitātes uzlabošanā. Pagastos, kur nav jauniešu organizāciju, jauniešu satikšanās vietu un jaunatnes darbinieku vai koordinātoru, darbs ar jaunatni ir epizodisks. Aktīvie jaunieši pēc skolas beigšanas dodas studēt uz lielpilsētām, līdz ar to, ir grūti nodrošināt Ludzas novada aktīvo jauniešu un jauniešu neformālo grupu pēctecību. Trūkst jaunatnes jomā strādājošo, kuri būtu atbalsta personas jauniešiem. Tādēļ notiek darbs pie Ludzas novada jaunatnes politikas attīstības programmas 2018.- 2024. gadam.

2. SVID analīze

Strādājot pie Ludzas novada Jaunatnes politikas **attīstības programmas** 2018.- 2024. gadam, tika veikta jaunatnes politikas prioritāro jomu SVID analīze, nosakot esošās situācijas stiprās puses, vājās puses, iespējas un draudus. SVID analīze tika veikta 5 jomās:

1. Jauniešu līdzdalība un brīvprātīgais darbs
2. Jauniešu neformālā izglītība un brīvais laiks
3. Jauniešu sociālā drošība un veselība
4. Jauniešu nodarbinātība un uzņēmējdarbība.
5. Jaunatnes jomā strādājošo kapacitāte.

1. Jauniešu līdzdalība un brīvprātīgais darbs

Stiprās puses (S)	Vājās puses (V)
<ul style="list-style-type: none"> • Jaunatnes lietu speciālista darbība; • Ludzas novada Bērnu un Jauniešu centra darbība; • neformālās tikšanās („Cepums ar slavenību”, “Kafija ar politiķiem” u.c.); • aktīvie jaunieši un jauniešu neformālās grupas; • skolēnu pašpārvaldes; • Sarkanā Krusta Ludzas komitejas Jauniešu nodaļas darbība; • jaunsargi; • brīvprātīgie jaunieši (kultūras, sporta, jauniešu u.c. pasākumos), Jaunieši – pašdarbnieki; • talkas un labdarības akcijas. 	<ul style="list-style-type: none"> • birokrātija brīvprātīgā darba projektu īstenošanā; • motivācijas un iniciatīvas trūkums jauniešu vidū; • informācijas trūkums; • teritoriālā nevienlīdzība jauniešu līdzdalības un brīvprātīgā darba iespējās; • maz iespēju iesaistīties Eiropas Brīvprātīgajā darbā; • trūkst jauniešu līderu.
Iespējas (I)	Draudi (D)
<ul style="list-style-type: none"> • Ieviest Brīvprātīgā darba uzskaites sistēmu novadā; • palielināt Eiropas Brīvprātīgā darba iespējas; • palielināt jauniešu iespējas iesaistīties jauniešu aktivitātēs; • aktivizēt pieredzes apmaiņu starp jauniešiem un politiķiem un nozaru profesionāļiem; • veicināt starppaaudžu un starpnozaru sadarbību brīvprātīgajā darbā. 	<ul style="list-style-type: none"> • sabiedrības attieksme un stereotipi; • jauniešu motivācijas trūkums; • sociālā līmeņa barjeras; • bailes tikt atraidītam; • sadarbības partneru atbalsta trūkums.

2. Jauniešu neformālā izglītība un brīvais laiks

Stiprās puses (S)	Vājās puses (V)
<ul style="list-style-type: none"> • Jauniešu pašiniciatīva un aktivitāte; • jauniešu semināri un tikšanās; • jauniešu centra organizētie pasākumi un tikšanās; • jauniešu domes organizētie pasākumi; • pieredzes apmaiņas braucieni; • neformālās izglītības apmācības; • radošās meistarklases; • sportiskās aktivitātes; • iespēja sevi pilnveidot interešu izglītības pulciņos, pašdarbības kolektīvos; profesionālās ievirzes programmās. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nav satikšanās vietu vai jauniešu telpu pagastos; • jaunatnes darbinieku (jauniešu mentoru, līderu) trūkums; • finansējuma nepietiekamība un nepietiekoši finanšu līdzekļi jaunatnes darba īstenošanai pagastos; • trūkumi informācijas aprītē; • motivācijas trūkums; • teritoriālā nevienlīdzība iespēju ziņā; • brīvā laika trūkums ārpus formālās izglītības; • vēlme pēc „taustāma” darba rezultāta; • jauniešu līderu trūkums.
Iespējas (I)	Draudi (D)
<ul style="list-style-type: none"> • Jaunu neformālās izglītības metožu, ideju un pieredzes iegūšana; • jauniešu līderu, mentoru apmācība; • apmācības vienaudzis – vienaudzim; • starppaaudžu aktivitātes; • iespējas pilnveidoties, iesaistoties projektā „Proti un Dari”; • kopīgi starppagastu pasākumi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Motivācijas trūkums; • finansējuma trūkums; • brīvā laika trūkums aktīvajiem jauniešiem, lai iesaistītos; • likumpārkāpumi, apreibinošu vielu lietošana; • neformālās izglītības neatzīšana; • jauniešu atkarība no interneta tehnoloģijām; • personīgās komunikācijas trūkums.

3. Jauniešu sociālā drošība un veselība

Stiprās puses (S)	Vājās puses (V)
<ul style="list-style-type: none"> • Pieejama medicīniskā aprūpe; sociālais dienests (psihologs utt) • sociālie pedagogi un psihologi skolās; • jauniešu pašiniciatīva un aktivitāte; • jauniešu semināri un tikšanās; • jauniešu centra organizētie pasākumi un tikšanās; • jauniešu domes organizētie pasākumi; • pieredzes apmaiņas braucieni; • neformālās izglītības apmācības; • bezmaksas veselību veicinoši pasākumi un aktivitātes; 	<ul style="list-style-type: none"> • Informācijas trūkums par veselības un sociālās drošības jautājumiem; • nepietiekami veselīgu dzīvesveidu un drošību veicinoši pasākumi; • psihologs un medicīnas punkts pieejami tikai atsevišķās skolās; • smagas skolas somas; • vecāku vienaldzība un bezatbildība; • daudz jauniešu, kuru vecāki strādā ārzemēs; • NEET jaunieši; • smēķēšanas un alkohola izplatība

<ul style="list-style-type: none"> • radošās meistarklases; • sportiskās aktivitātes; • iespēja sevi pilnveidot interešu izglītības pulciņos, pašdarbības kolektīvos; • veselīgu dzīvesveidu rosinoši pasākumi un akcijas skolās, novadā; • sporta pasākumu organizatora organizētie pasākumi novadā; • laba un ikvienam pieejama sporta infrastruktūra Ludzas novadā. 	<p>jauniešu vidū;</p> <ul style="list-style-type: none"> • nepietiekama droša informācija par seksualitātes un kontracepcijas jautājumiem.
Iespējas (I)	Draudi (D)
<ul style="list-style-type: none"> • Jaunu neformālās izglītības metožu, ideju un pieredzes iegūšana; • jauniešu līderu, mentoru apmācība; • apmācības vienaudzis – vienaudzim; • starppaaudžu aktivitātes; • kopīgi starppagastu pasākumi. • dažādu interaktīvu veselību veicinošu pasākumu organizēšana; • tautas sporta aktivizēšana novadā; • starpnozaru un dažādu iestāžu sadarbības uzlabošana; • organizēt kopīgas ģimeņu aktivitātes; • aktivizēt “pret” smēķēšanas” un “brīvs no atkarībām” akcijas; • neformālas tikšanās par jauniešu attīstības un seksualitātes jautājumiem. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kvalitatīvu speciālistu trūkums; • autoritātes un “labo piemēru” trūkums jauniešiem; • motivācijas trūkums; • problēmu “aktualizācijas” trūkums; • “sliktā piemēra” draudi; • nelabvēlīgas ģimenes.

4. Jauniešu nodarbinātība un uzņēmējdarbība

Stiprās puses (S)	Vājās puses (V)
<ul style="list-style-type: none"> • Skolēnu vasaras darbs novada iestādēs un uzņēmumos; • „Ēnu dienas” pasākumi; • kursi un apmācības par uzņēmējdarbības iespējām; • NVA piedāvātās iespējas jauniešiem-bezdarbniekiem; • dalība projektā „Protī un Dari”; • Ludzas novada domes atbalsts projektu līdzfinansēšanai; • Junior Achievement; • jaunie uzņēmēji, “labās prakses” piemēri; • jauniešu centra semināri un apmācības. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nav sākuma kapitāla biznesa uzsākšanai; • nav dzīvotspējīgas idejas; • bailes uzdrošināties; • bailes no neveiksmes; • stereotipi par lielu birokrātiju; • informācijas trūkums; • nav drošības sajūtas; • trūkst zināšanu un praktisko iemaņu; • komunikācijas prasmju trūkums jauniešiem; • zema pašiniciatīva.

Iespējas (I)	Draudi (D)
<ul style="list-style-type: none"> • Finansējuma piesaiste caur projektiem; • izglītojoši semināri un apmācības par uzņēmējdarbības uzsākšanu; • popularizēt “labos piemērus”; • prakses iespējas gan vidusskolēniem, gan studentiem novada iestādēs un uzņēmumos. 	<ul style="list-style-type: none"> • Darba vietu trūkums un zems atalgojums; • jauniešu izbraukšana uz ārzemēm; • iemaņu un profesionālo prasmju trūkums; • bailes no neveiksmes; • mērķtiecības trūkums; • vēlme iegūt “visu un uzreiz”; • neticība saviem spēkiem; • negatīvs apkārtējo viedoklis, iedrošinājuma trūkums.

5. Jaunatnes jomā strādājošo kapacitāte

Stiprās puses (S)	Vājās puses (V)
<ul style="list-style-type: none"> • Jaunatnes lietu speciālists; • sadarbība ar jauniešiem; • jaunatnes politikas īstenošana; • apmācību un semināru organizēšana; • pasākumu organizēšana; • dalība starptautiskajos projektos; • starptautiska tālākizglītība; • atbalsta sniegšana jauniešiem; • sadarbība ar jauniešu domi, skolēnu pašpārvaldēm u.c. institūcijām; • labdarības akcijas „Dosim cerību!“, „Ēnu dienas“ talku u.c. pasākumu rīkošana. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cilvēkresursu trūkums; • jaunatnes politikas īstenošana Ludzas novadā noris palēlināti; • ir daudzas nesakārtotas jomas, ko viens darbinieks nevar paveikt; • pietiekama finansējuma trūkums.
Iespējas (I)	Draudi (D)
<ul style="list-style-type: none"> • Sakārtota jaunatnes sistēma Ludzas novadā; • dinamiskāks darba process jaunatnes jomā; • aktīva dalība Eiropas Brīvprātīgajā darbā (starptautiski projekti utt); • jauniešiem draudzīgs novads. 	<ul style="list-style-type: none"> • Finansējuma trūkums; • kompetentu speciālistu trūkums; • iedzīvotāju (t.s. jauniešu) aizbraukšana no novada

3. PROGRAMMAS VĪZIJA, PRIORITĀTES, MĒRĶI UN PRINCIPI

Vīzija: Ludzas novads ir jauniešiem draudzīgs un pievilcīgs. Novadā tiek īstenots mērķtiecīgs, sistemātisks un finansiāli pārdomāts darbs ar jauniešiem, kas sekmē jauniešu veidošanos par vispusīgi attīstītiem, izglītotiem, veselīgiem un uz demokrātiskām vērtībām vērštiem sabiedrības locekļiem.

Prioritātes:

- jauniešu līdzdalība un brīvprātīgais darbs Ludzas novadā;
- jauniešu neformālā izglītība un brīvais laiks;
- jauniešu sociālā drošība un veselība;
- jauniešu nodarbinātība un uzņēmējdarbība;
- jaunatnes jomā strādājošo kapacitāte.

Ludzas novada attīstības programmas darbam ar jaunatni galvenais mērķis ir uzlabot jauniešu dzīves kvalitāti novadā visās prioritārajās jomās - jauniešu līdzdalības, sociālās iekļaušanas, izglītības un apmācības, nodarbinātības un uzņēmējdarbības, veselības un labklājības jomās.

Attīstības programmas uzdevumi:

- jaunatnes līdzdalības nodrošināšana lēmumu pieņemšanas procesā;
- jaunatnes uzņēmējdarbības un nodarbinātības veicināšana;
- neformālās izglītības aktivitāšu nodrošināšana;
- atbalsts jaunatnes organizācijām un to īstenotajām iniciatīvām;
- informācijas par jauniešu iespējām pašvaldībā pieejamības nodrošināšana;
- sadarbības tīkla izveide ar citām Latvijas pašvaldībām jaunatnes lietu jomā, starptautiskas sadarbības veicināšana;
- ilgtspējīga jaunatnes jomā strādājošo kapacitātes izveide.

Principi

- **Iekļaušana**

Programmā paredzētās iespējas ir pieejamas visiem jauniešiem, kas dzīvo un mācās Ludzas novadā, neatkarīgi no viņu izcelsmes vai sociālās piederības. Saskatot ikvienā jauniešu novada attīstības resursu, pašvaldība tiecas piedāvāt tieši viņa interesēm atbilstošas brīvā laika pavadīšanas iespējas un viņa izaugsmei nozīmīgu pieredzi. Darba ar jaunatni sistēma vērsta uz to, lai attīstītu jauniešu daudzveidīgās spējas un intereses un veicinātu viņu iesaisti sabiedrībā notiekošajos procesos.

- **Sistēma**

Programma paredz attīstīt jaunatnes jomā strādājošo kapacitāti, lai veicinātu jaunatnes politiku ilgtermiņā. Tam ir būtiska nozīme, jo tādējādi ieguvēji būs gan jaunieši, gan pašvaldība, kas, savukārt, veicinās pašvaldības attīstību.

- **Sadarbība**

Programma paredz veicināt un attīstīt sadarbību starp iesaistītajām pusēm (jaunatnes organizācijām, NVO, izglītības iestādēm, pašvaldības un valsts institūcijām, privāto sektoru un starptautisko organizāciju pārstāvniecībām), nodrošinot informācijas un pieredzes apmaiņu, kā arī pieejamo resursu efektīvu izmantošanu. Īpaša loma Programmas īstenošanā un izvērtēšanā tiek piešķirta pašiem jauniešiem.

- **Pēctecība**

Būtiskākais veiksmīga darba ar jaunatni priekšnoteikums ir jauniešu gatavība iesaistīties un interese līdzdarboties. Līdz ar to ir nepieciešams jau maksimāli agrā vecumā cilvēkam veidot izpratni par lietderīgu brīvā laika pavadīšanu un demokrātiskām līdzdalības formām. Šī iemesla dēļ, Programma paredz darbu arī bērnu vecumā līdz 13 gadiem brīvā laika organizēšanas jautājumos, piedāvājot jaunākajiem novadniekiem secīgas izaugsmes iespējas no atsevišķu pasākumu apmeklēšanas līdz regulārai dalībai lēmumu pieņemšanā pašvaldībā.

- **Izpēte**

Produktīvam darbam nepieciešama regulāra situācijas izpēte, tāpēc tiek paredzēts iesaistīt dažādu līmeņu un jomu sadarbības partnerus (t.sk. jauniešus) regulāros pētījumos un to analizēšanā ar mērķi saņemt atgriezenisko saiti un pilnveidot esošo situāciju.

4. RĪCĪBAS PLĀNS

Prioritāte	Uzdevumi	Sagaidāmie rezultāti	Īstenošanas laiks	Sadarbības partneri
1. Jauniešu līdzdalība un brīvprātīgais darbs.	<p>Radīt labvēlīgu vidi jauniešu aktīvas līdzdalības attīstībai dažādos sabiedrības līmeņos un procesos.</p> <p>Veicināt jauniešu līdzdalību gan novada, gan valsts robežās.</p> <p>Veicināt un attīstīt brīvprātīgo darbu kā Ludzas novada teritorijā, tā arī ārpus valsts robežas.</p> <p>Izveidot brīvprātīgā darba sistēmu Ludzas novadā.</p>	<p>Jauniešiem tiek organizētas apmācības, semināri, dažādas aktivitātes. Jaunieši tiek iesaistīti brīvprātīgajā darbā.</p> <p>Jaunieši tiek iesaistīti pasākumu un aktivitāšu organizēšanā un projektu realizēšanā, iesaistot arī NEET jauniešus.</p> <p>Jauniešiem tiek nodrošināta iespēja piedalīties lēmumu pieņemšanas procesos.</p> <p>Norit aktīva sadarbība ar biedrības „Ludzas jauniešu klubs“ un „Jauniešu dome“ jauniešiem, kā arī tiek sniegts atbalsts to efektīvai darbībai, kā arī norit sadarbība ar Skolēnu pašpārvalžu jauniešiem un SK Ludzas komitejas Jaunatnes nodaļu.</p> <p>Tiek izveidota brīvprātīgā darba sistēma novadā.</p> <p>Ludzas novada jaunieši iepazīnuši Eiropas Brīvprātīgo darbu, piedalās Eiropas starptautiskajos projektos, kā arī novadā darbojas brīvprātīgie no citām valstīm.</p>	2018. - 2024.	IZM, novada pašvaldība, pagastu pārvaldes, skolas, bibliotēkas un tautas nami, BJC pedagogi, sociālais dienests, jauniešu NVO

2. Jauniešu neformālā izglītība un brīvais laiks	Izmantot neformālās izglītības metodes, lai veicinātu jauniešu personības izaugsmi, attīstītu daudzveidīgās prasmes un iemaņas, veicinātu lietderīgu un saturīgu brīvā laika pavadīšanu.	<p>Jaunieši aktīvi piedalās novada sabiedriskajā dzīvē, iesaistās pasākumu plānošanā un norisē, ir aktīva lēmēj-sabiedrības daļa.</p> <p>Tiek organizēti dažādi neformālās izglītības pasākumi un apmācības.</p> <p>Jaunieši ir motivēti un izmanto dažādu finanšu instrumentu iespējas neformālās izglītības īstenošanai (ERASMUS+ programma "Jaunatne darbībā" u.c.)</p> <p>Tiek organizēti jauni un atbalstīti jau esošie novada jauniešu tradicionālie pasākumi.</p> <p>Jaunieši piedalās āra pasākumos un aktivitātēs (Lielā Talka, orientēšanās pasākumi u.c.)</p>	2018. - 2024.	BJC pedagogi, novada pašvaldība, IZM, sociālais dienests, TN, pagastu pārvaldes, jauniešu NVO.
3. Jauniešu sociālā drošība un veselība	<p>Veicināt sociālo drošību, pievērst uzmanību šiem jautājumiem, veicināt jauniešu, iedzīvotāju izpratni par veselīga dzīvesveida jautājumiem.</p> <p>Pilnveidot zināšanas par veselības jautājumiem, pievērst lielāku uzmanību veselībai un veselīgam dzīvesveidam.</p>	<p>Veselību veicinošu pasākumu organizēšana (akcija „Brīvs no atkarībām“, „pret“smēķēšanas pasākums u.c.).</p> <p>Integrēt sociālā riska grupu jauniešus saturīgās jauniešu aktivitātēs.</p> <p>Organizēt interaktīvus, informatīvus jauniešu atkarību profilakses, reproduktīvās veselības un veselīga dzīvesveida popularizēšanas pasākumus sadarbībā ar citām novada iestādēm un struktūrvienībām.</p>	2018. - 2024.	Sociālais dienests, BJC pedagogi, mediķi, psihologi, novada pašvaldība, IZM, TN, pagastu pārvaldes, jauniešu NVO, novada izglītības iestādes.

4. Jauniešu nodarbinātība un uzņēmējdarbība	Veicināt jauniešu nodarbinātību, veicināt jauniešu ideju ģenerēšanu uzņēmējdarbības uzsākšanai, sniegt informatīvo atbalstu par uzņēmējdarbības iespējām.	Jauniešu nodarbinātība vasaras mēnešos; Finansējuma piesaiste caur projektiem, Jauniešu iniciatīvu projekti; Izglītojoši semināri un apmācības par uzņēmējdarbības uzsākšanu u.c. Rīkot jauniešu un uzņēmēju tikšanos.	2018 .- 2024.	Novada pašvaldība, novada uzņēmēji, BJC pedagogi, IZM, TN, pagastu pārvaldes, jauniešu NVO, NVA
5. Jaunatnes jomā strādājošo kapacitāte	Izveidot jaunatnes jomā strādājošo darba sistēmu.	Izveidot jaunatnes jomā strādājošo amata vienības: Jaunatnes lietu speciālists – pilna slodze; Jaunatnes darbinieks - pilna slodze. Dinamiskāks darbs jaunatnes jomā, darbs ar projektiem (arī starptautiskiem), brīvprātīgā darba sistēmas izveide. Pasākumu un aktivitāšu organizēšana, darbs ar jaunatni, sistemātiska jaunatnes politikas īstenošana.	2019.	Novada pašvaldība, BJC

5. PROGRAMMAS IEVIEŠANA UN UZRAUDZĪBA

Par programmas īstenošanu atbildīgs ir Ludzas novada Bērnu un jauniešu centra jaunatnes lietu speciālists, sadarbībā ar citām iestādēm un institūcijām, atbilstoši to kompetencei jaunatnes jomā.

Par Programmas uzraudzību atbildīgā institūcija ir Ludzas novada Sociālo, izglītības un kultūras jautājumu pastāvīgā komiteja.

Katru gadu, kopā ar ikgadējo pašvaldības budžeta projekta izstrādi, tiek aktualizēta vai precizēta Jaunatnes politikas attīstības programma, ja attīstības programmas īstenošanas laikā būtiski mainās gan ārējie, gan iekšējie ietekmes faktori un nepieciešami šī dokumenta grozījumi.

Ludzas novada dome apstiprina Programmu un grozījumus tajā.

Informatīvo ziņojumu par Programmas izpildi iepriekšējā kalendārajā gadā BJC reizi gadā (līdz 31. martam) iesniedz Komitejai, bet gala ziņojumu par Programmas izpildi – līdz 2025. gada 31. martam.